

ת"פ 36196/03/17 - מדינת ישראל נגד דיאלום כלי יהלום בע"מ, נפתלי אפשטיין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 36196-03-17 מדינת ישראל נ' דיאלום כלי
יהלום בעמ ואח'

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המאשימה מדינת ישראל
ע"י עו"ד יוהנה לרמן
נגד
הנאשמים 1. דיאלום כלי יהלום בע"מ
2. נפתלי אפשטיין
שניהם ע"י עו"ד אמיר פיש

גזר דין

1. נאשמת 1 היא חברה המייצרת כלי חיתוך והשחזה לתעשייה. נאשם 2 הוא אחד מבעלי המניות בחברה ומנהלה.
2. בכל אחד מ-22 מקרים שאירעו בין החודשים מרץ 2012 ומאי 2014 רכשו הנאשמים 35 ק"ג חומצה חנקתית בריכוזים גבוהים, אף על פי שרכישה של חומצה חנקתית בריכוז העולה על 20% ובכמות העולה על 10 ק"ג מצריכה היתר רעלים, והנאשמים לא החזיקו בהיתר כזה.
3. יצוין שחומצה חנקתית היא חומצה בעלת קורוזיביות גבוהה הפולטת חום במגע עם חומרים רבים, וחימום לא מבוקר שלה יכול לגרום לפירוקה ולפליטת גזים קורוזביים. הטיפול בחומצה זו דורש שימוש באמצעי זהירות מיוחדים ובאמצעי מיגון.
4. כדברי בית המשפט העליון "חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993, מאזן בין הצורך להגן על בריאות הציבור לבין אינטרס הציבור לעשות שימוש בחומרים מסוכנים" (בג"ץ 4409/98 ד.ש. שמונים וכימיקלים בע"מ נ' מנהל מחוז חיפה במשרד לאיכות הסביבה (1998)). בכך שחרגו מן הכמויות המותרות להחזקה ללא היתר רעלים יצרו הנאשמים סיכון סביבתי וסיכון לבריאות הציבור העולים על הסיכון שהותר בחוק החומרים המסוכנים ובתקנות שהותקנו מכוחו. עם זאת, החרیגה לא הייתה חריגה בסדרי גודל (במובן המתמטי של מושג זה), אלא פי 3.5 מן הכמות המותרת, ובאותו יחס גם הסיכונים היתרים שיצרו הנאשמים.

5. כפי שהסברתי בתיקים אחרים בפרשה זו (ת"פ (תל אביב) 15606-03-17 **מדינת ישראל נ' שרלוט הרתחות בע"מ** ות"פ (תל אביב) 19005-03-17 **מדינת ישראל נ' ברק לייזרים בע"מ**), בניגוד לעמדת התביעה אני סבור שלעניין קביעת מתחם העונש ההולם יש לראות בכל 22 הרכישות משום אירוע פלילי אחד. זאת, כיוון שנראה כי מדובר בעסק שקיים לעצמו מלאי של חומצה וכל אחת מן הרכישות נעשתה כדי לקיים מלאי זה, כך שמתקיים קשר הדוק בין המקרים השונים. עוד יש לציין בהקשר זה שמעשיהם של הנאשמים עמדו בניגוד לרגולציה הסביבתית ואינם עבירות מתחום המוסר. יתר על כן, כפי שהסביר בית המשפט העליון אין במקרה כזה גם כל יתרון מעשי מבחינת קביעת העונש בכך שיקבעו מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מן המקרים (ראו ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (2014)).

6. הצדדים הגישו לעיוני שורת פסקי דין שמהם הם מבקשים שאלמד מהו מתחם העונש הראוי למעשיהם של הנאשמים. אינני מוצא מקום להסתמך על פסקי הדין שהגישו הצדדים שכן העבירות הדומות ביותר לאלה שאותן ביצעו הנאשמים הן אלו שנדונו בפני בתיקים אחרים בפרשה זו ובמיוחד אלה שהזכרתי בפסקה הקודמת. דוגמאות קיצוניות של אי רלבנטיות ניתן למצוא בפסקי הדין שהגישה התביעה. בת"פ (חיפה) 28132-12-16 **מדינת ישראל נ' עזרא - למשק ולקיבוץ בע"מ** (2017) אמנם מספר מקרי ההפרה היה דומה לזה שבמקרה שבפניי (שם 20 וכאן 22), אלא ששם היה מדובר בחומר שהחזקה של יותר מקילוגרם אחד שלו מצריכה היתר רעלים ובפועל בכל אחת מן המקרים הובילו בין טון ל-4.8 טון של חומר זה. כלומר, בעוד בתיק שלפניי היה מדובר בעיסוק בחומר בכמות העולה פי 3.5 על זו הדורשת היתר רעלים, בתיק האחר היה מדובר בהובלת כמות העולה בין פי 1,000 לפי 4,800 על זו הדורשת היתר רעלים. כך גם בת"פ (ירושלים) 4068/07 **מדינת ישראל נ' אבקו כימיקלים בע"מ** (2010) שאליו הפנתה התביעה מדובר היה באחסון של 35 טון חומצה בין שתי חנויות שבהן נמכרים מתנות וציוד לילדים. בת"פ (קרית גת) 5906-09-11 **מדינת ישראל נ' דיל תעשיות חומרים בע"מ** (2012) שגם אליו הפנתה התביעה הכמויות שהוחזקו עלו בין פי 7 לפי 19 על זו שאינה מצריכה היתר ועל החברה הרוכשת (נאשמת 6) נגזר קנס בסך 7,000 ₪.

7. התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם לחברה הוא בין 100,000 ₪ ל-300,000 ₪ ולמנהל קנס שבין 10,000 ₪ לקנס של 30,000 ₪ ומאסר על תנאי. הסניגור טען כי מתחם העונש ההולם צריך להיות דומה לזה שנקבע בתיקים אחרים בפרשה והוזכרו לעיל. הסניגור ציין בהקשר זה כי ריבוי הרכישות מקטין את הסיכון שנוצר מהחזקת החומר המסוכן כיוון שהחומר שמוחזק בכל עת הוא קטן יותר מאשר זה שהיה מוחזק אילו אותה כמות כוללת שנרכשה הייתה נרכשת במספר קטן יותר של רכישות.

8. הואיל והעונשים המבוקשים הם בעיקרם עונשי קנס הרי שלפי סעיף 40 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 יש מקום להתחשב במצבם הכלכלי של הנאשמים בעת קביעת מתחמי העונשים ההולמים. בהקשר זה יש לציין שהסניגור הציג מסמכים חשבונאיים המלמדים על כך שהחברה שהייתה רווחית בעבר היא גרעונית בשנים האחרונות (מפסידה כ-200,000 ₪ בשנה). לא הוצגו נתונים כלשהם על מצבו הכלכלי של הנאשם.

9. הנתונים הכלכליים שהוצגו דומים לאלה שהוצגו בת"פ **שרלוט הרתחות** שנזכר לעיל. לפיכך, אשתמש במתחמי העונש ההולם שקבעתי באותו תיק (קנס שבין 5,000 ₪ ל-10,000 ₪ למנהל וקנס שבין 10,000 ₪ ל-30,000 ₪ לחברה) כמישור יחוס למתחמי העונש ההולם שאקבע בתיק זה. היחס בין המתחמים בתיק זה לאלה שקבעתי בת"פ **שרלוט הרתחות** יתחשב בכך ששם דובר ב-8 רכישות בכמות העולה בכל פעם פי 2.3 על זו שאינה טעונה היתה ואילו בתיק שבפניי כעת מדובר ב-22 רכישות ובכל פעם בכמות העולה פי 3.5 על זו הטעונה היתר. אתחשב גם בכך שכדברי הסניגור לנוכח אופייה של החברה לא ניתן לראות בכיסיהם של הנאשמים ככיסים נפרדים ממש.

10. לנוכח כל האמור לעיל, אני קובע שמתחם העונש ההולם למנהל בתיק זה הוא קנס שבין 15,000 ₪ ל-30,000 ₪ ולחברה קנס שבין 30,000 ₪ ל-90,000 ₪. אף על פי שבאף אחד מפסקי הדין שהוגש לעיוני על ידי התביעה לא נגזר מאסר על תנאי על מי מן הנאשמים, אני מקבל את עמדת התביעה שלפיה לנוכח ריבוי המקרים שבהם מדובר, בקצה העליון של מתחם העונש ההולם ניתן לגזור לצד הקנס עונשי מאסר ואף לא רק מאסר על תנאי, אלא תקופת מאסר בפועל קצרה שניתן לרצות בעבודות שירות. אדגיש שבהתחשב בכך שבת"פ **עזרא - למשק ולקיבוץ** שהוזכר לעיל דובר במקרים של הובלה של כמויות העולות יותר מאשר פי 1,000 על זו שדורשת היתר (ולעיתים כמעט עד פי 5,000), ואילו בתיק שבפניי מדובר ברכישה של כמות העולה פי 3.5 על זו הטעונה היתר, הרי שלא היה מקום שהתביעה תבקש שיקבעו בתיק זה מתחמי ענישה בקנסות זהים או קרובים לאלה שנקבעו באותו פסק דין. עוד אציין כי אני ער לכך שהקצה התחתון של מתחם העונש ההולם שקבעתי בענייני של המנהל גבוה יותר מזה שלו טענה התביעה, כיוון שזהו לדעתי מתחם העונש הראוי במקרה זה. עם זאת, כפי שאפרט בהמשך, העונש שאגזור על המנהל נמוך מזה שביקשה התביעה שאגזור עליו.

11. התביעה ביקשה שאגזור על החברה קנס בסך 150,000 ₪ ועל המנהל קנס בסך 30,000 ₪. התובעת נימקה את העובדה שביקשה לגזור על המנהל עונש שבקצה העליון של מתחם העונש ההולם במילים: "לאור אחריותו הרבה". זאת, אף על פי שנסיונות הקשורות בביצוע העבירה משפיעות לפי החוק על מתחם העונש ההולם ולא על העונש הספציפי שייגזר על הנאשם. התובעת לא הסבירה מדוע יש למקם את העונש לחברה במקום שבו ביקשה למקמו בתוך מתחם העונש ההולם.

12. הואיל ושני הנאשמים נעדרי עבר פלילי כלשהו ולקחו אחריות מלאה על מעשיהם, ובהתחשב בגילו של הנאשם כמו גם בעובדה שלדבריו מאז התגלתה פרשה זו החברה מקפידה לרכוש חומרים בהתאם להגבלות הקבועות בתקנות, אני מוצא כי יש מקום לגזור על הנאשמים עונשים הנמצאים בתחתית מתחמי הענישה שקבעתי.

13. לפיכך אני גוזר על נאשמת 1 את העונשים הבאים:

א. קנס בסך 30,000 ₪.

ב. אני מורה לנאשמת 1 לחתום בתוך 7 ימים מהיום על התחייבות בסך 20,000 ₪ להימנע מן העבירה שבה הורשעה. ההתחייבות תיכנס לתוקף ביום חתימתה ותוקפה למשך שלוש שנים.

14. אני גוזר על נאשם 2 את העונשים הבאים:

א. קנס בסך 15,000 ₪.

ב. אני מורה לנאשם 2 לחתום בתוך 7 ימים מהיום על התחייבות בסך 10,000 ₪ להימנע מן העבירות שבהן הורשע. ההתחייבות תיכנס לתוקף ביום חתימתה ותוקפה למשך שלוש שנים. לא יחתום הנאשם על התחייבות במועד, יאסר למשך 15 יום.

15. בקביעת גובה ההתחייבויות התחשבתי בכך שהן עלולה להיות מופעלות גם במקרה קל בהרבה מזה שבו עוסק תיק זה (לעניין זה ראו אזהרתו של השופט יצחק עמית ברע"פ 4123/17 **ירדן שוחט נ' מדינת ישראל** (2018): "שופטים הזהירו בהתחייבויותיכם").

16. הקנסות ישולמו ב-20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל ביום 1.4.2019 לקרן לשמירת הניקיון באמצעות שוברי תשלום שתמציא המאשימה לנאשמים באמצעות בא כוחם.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, 18 בדצמבר 2018, בנוכחות הצדדים.